



Savonlinnan kansallinen kaupunkipuisto - hakemuksen luonnos

2020 Päivi Behm



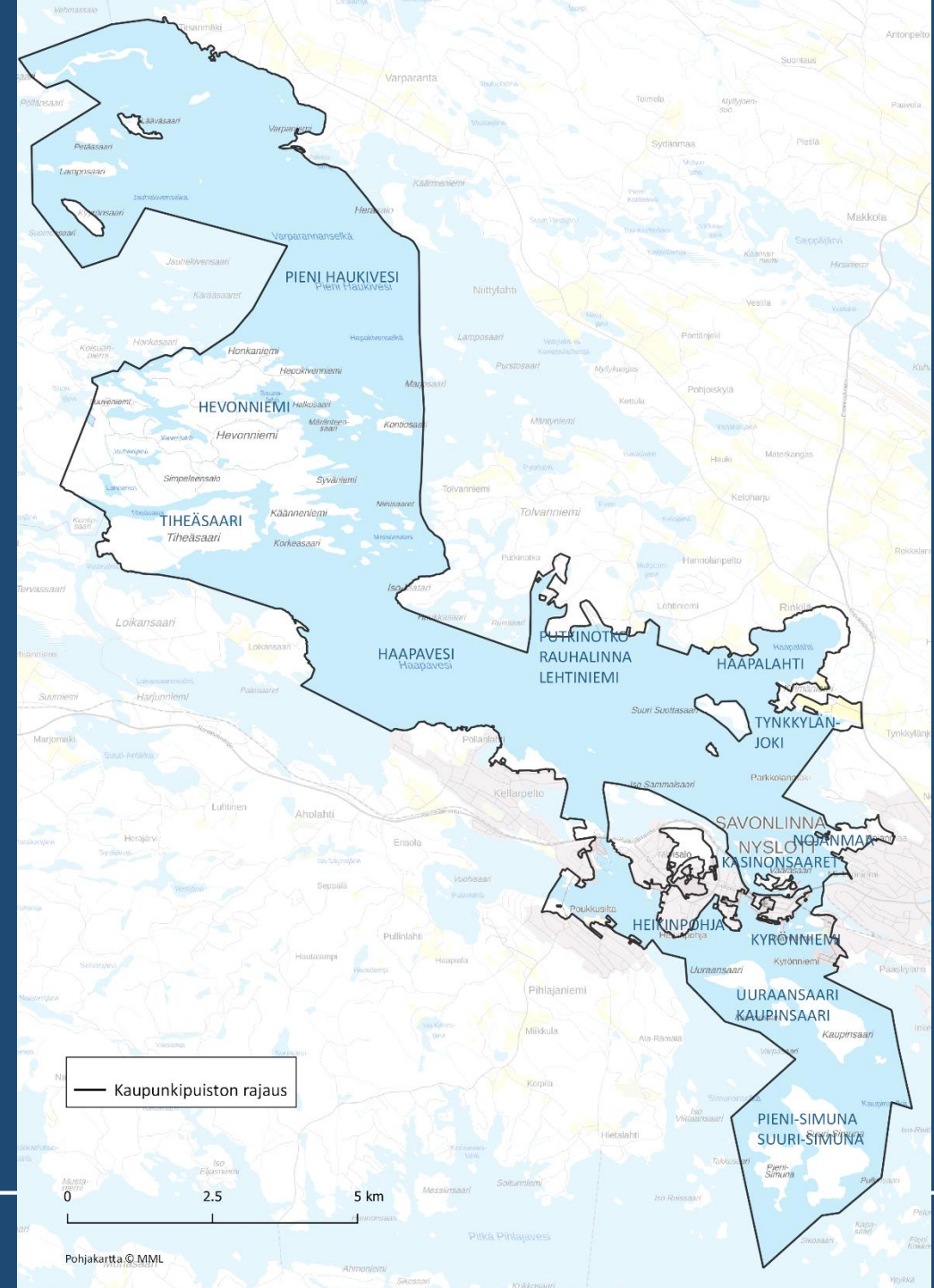
Savonlinnalla on hyvät lähtökohdat kaupunkipuiston perustamiselle:

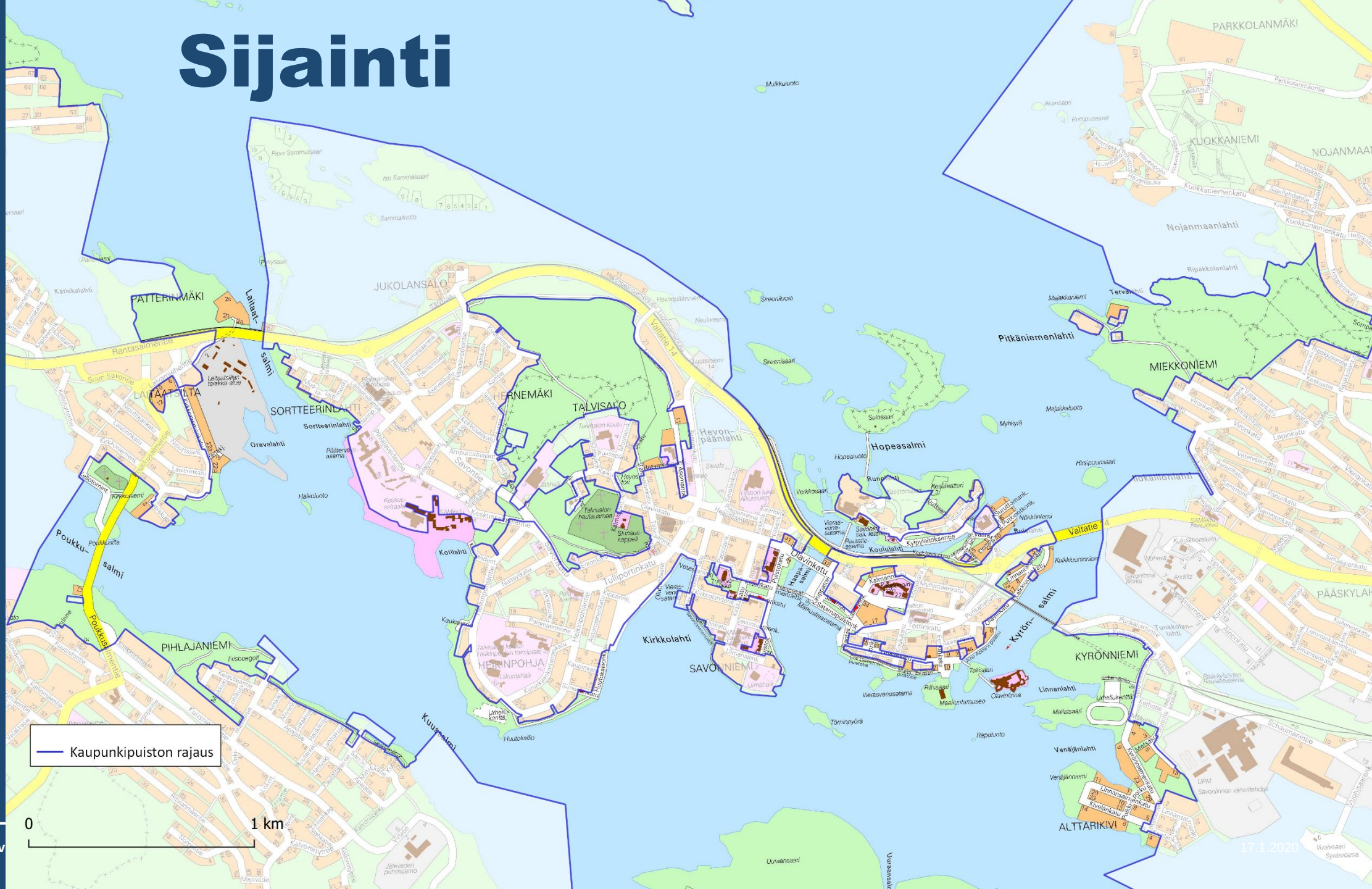


- Kansallisen kaupunkipuiston täytyy sisältää
 - kaupunkiluonnon monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tärkeitä luonnonalueita
 - kansallisen historian tai kaupungin omien kehitysvaiheiden kannalta merkittäviä kulttuuriympäristöjä rakennuksineen
 - puistoarkkitehtonisesti tai esteettisesti merkittäviä puistoja ja viheralueita.
- Kaupunkikeskeisyys
 - Kansallisen kaupunkipuiston täytyy olla osa kaupunkirakennetta eli alkaa ydinkeskustasta tai heti sen läheisyydestä.
- Laajuus ja eheys; kansallisen kaupunkipuiston täytyy olla
 - puisto- ja viherympäristönä riittävän laaja ja häiriötön
 - viher- ja sinirakenteeltaan niin yhtenäinen, että kaupunkipuistoa pitkin on mahdollisuus siirtyä kaupunginosasta toiseen.
- Ekologisuus ja jatkuvuus; ekologiselta kannalta on tärkeää, että
 - alueelle muodostuu lajiston siirtymisen ja vuorovaikutuksen mahdollistavia ekologisia käytäviä
 - alue on jatkuva eli liittyy välittömästi ilman selvää rajaa kaupungin ulkopuolisiin luonnonalueisiin tai sitä ympäröivään maaseutuun.

Sijainti ja laajuus:

- Noin 83 k-m²





Savonlinna osana valtakunnallista kaupunkipuistojen verkostoa:



- Savonlinna osaksi valtakunnallista kaupunkipuistojen yhteistyöverkostoa (markkinointi, nettisivut)
- Selvityksiä ollut mm. Oulu, Lahti, Lappeenranta, Seinäjoki, joissa ei ollut edellytyksiä puiston perustamiseen
- Kokkola ja Tampere selvittämässä puiston perustamista

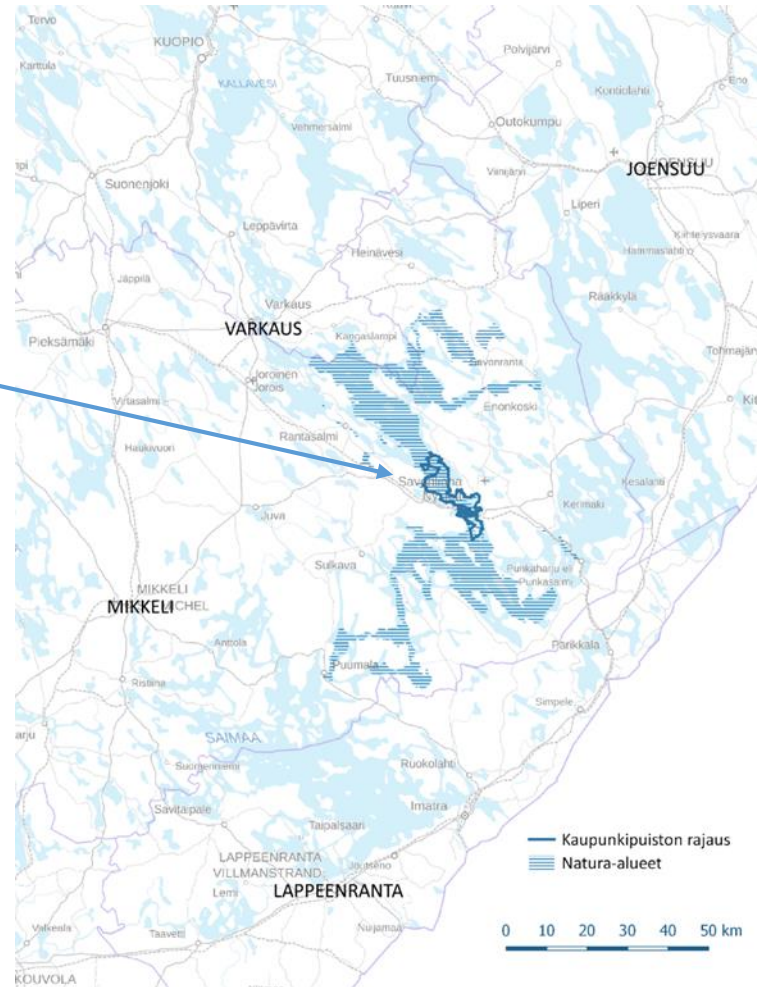


Savonlinnan kaupunkipuiston rooli verkostossa:



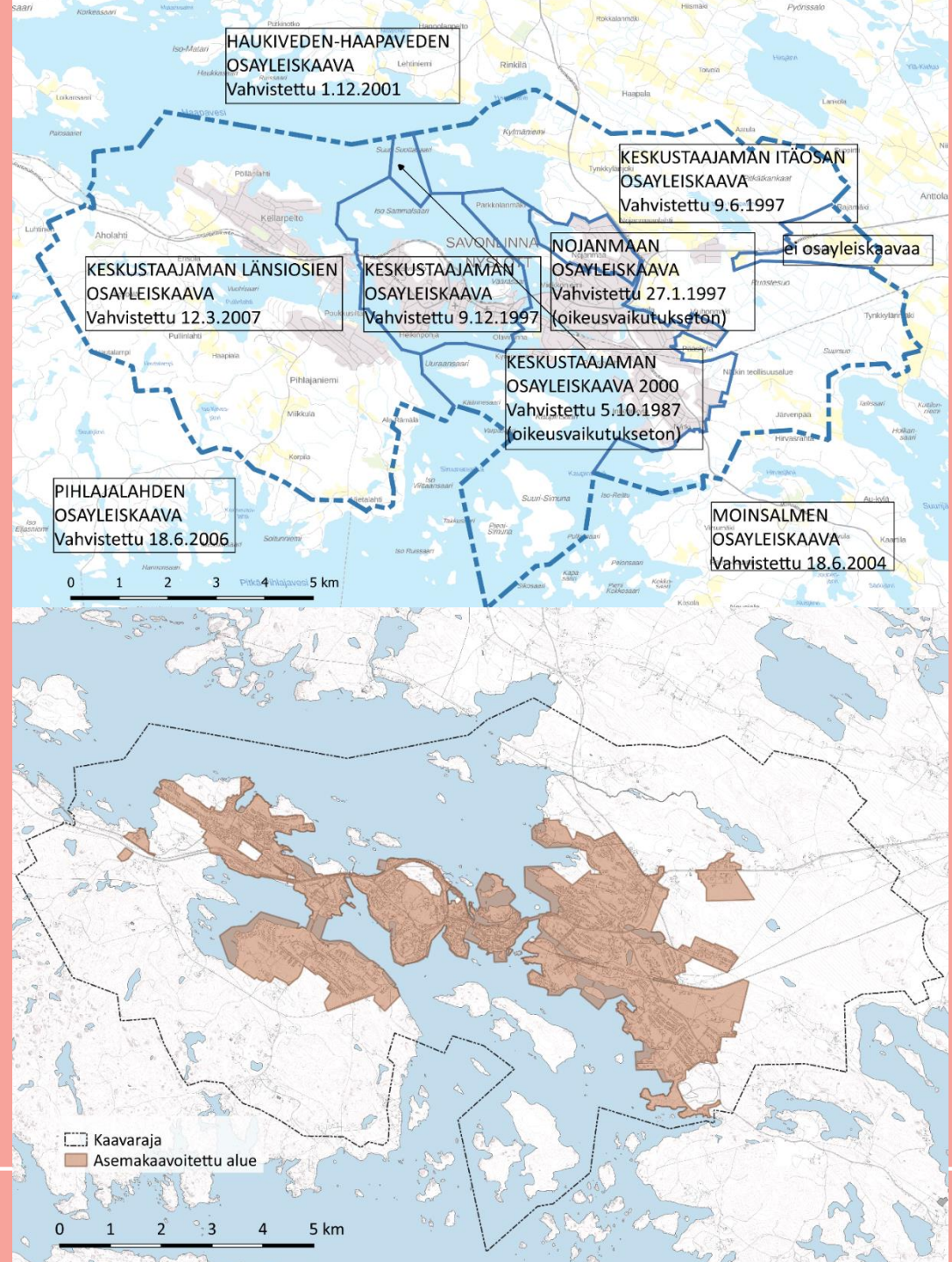
SISÄVESIEN LINNA- JA SAARISTOKAUPUNKI

- Luonnon monimuotoisuus; sijainti saimaannorpan suojeluun varattujen Natura-alueiden keskellä, lintuvesien suojeluohjelmien alueet, muut luonnonsuojelualueet (mm. liito-orava, valkoselkätikka)
- Historiallinen maisema- ja matkailukohde; eri aikakaudta edustavaa arkkitehtuuria ja kulttuuriympäristöä sekä näihin liittyviä tarinoita
- Järviluonto ja geologinen historia; ainutlaatuinen saaristoluonto, Savonlinnan kaupunki on rakentunut Saimaan saaristoon ja rannoille
- Savonlinnan rantapuistot ja siltojen Savonlinna
- Saimaan vesiliikenteen solmukohta



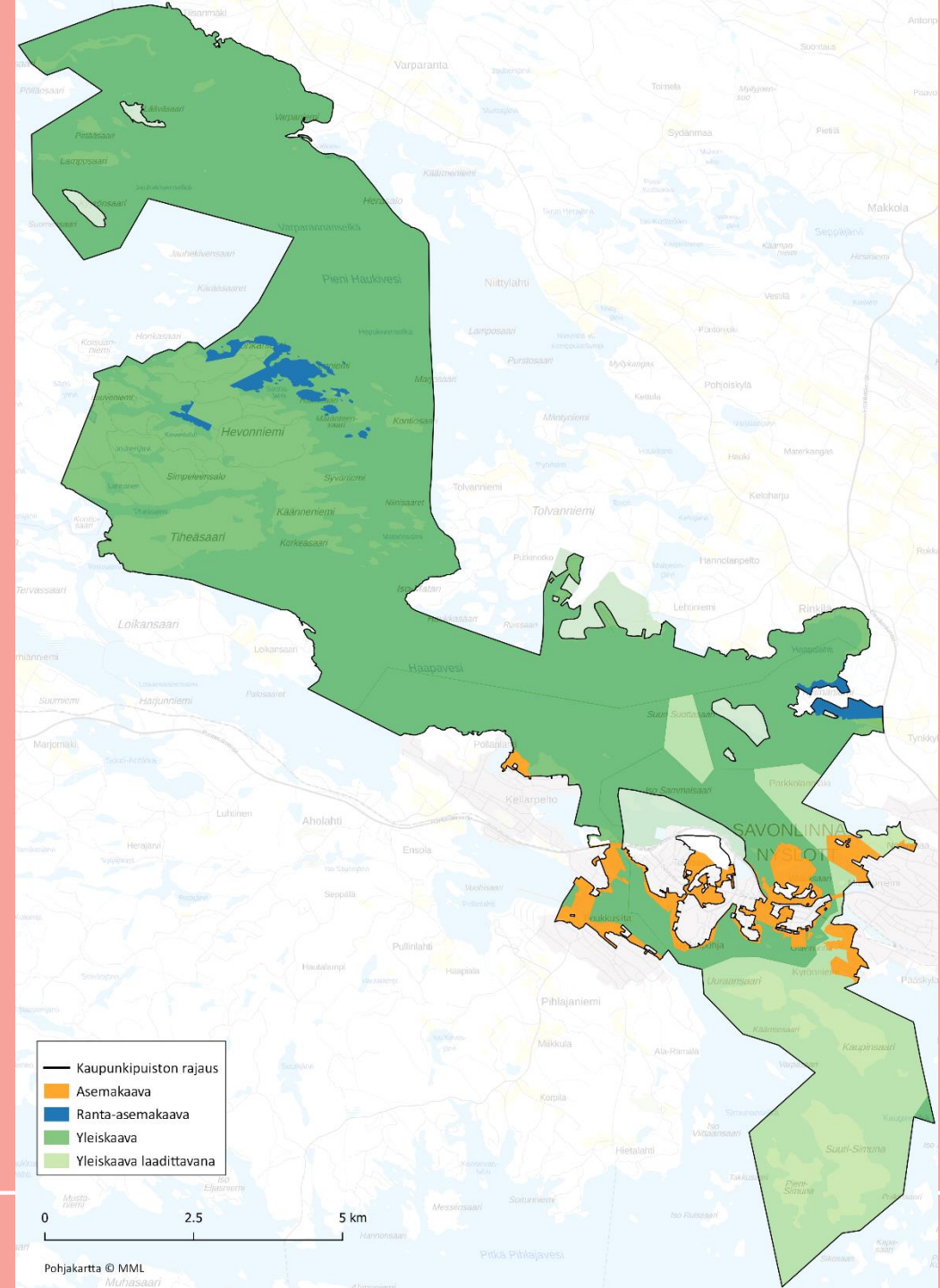
Kaavalliset valmiudet:

- Kaupunkipuisto ei vaikuta voimassa oleviin kaavoihin tai edellytä uusien alueiden kaavoittamista.
- Voimassa olevat yleiskaavat tai asemakaavat eivät ole ristiriidassa kaupunkipuiston rajauksen kanssa.
- Yksityinen maanomistus sisältyy kaupunkipuistoon vain vahvistettujen kaavojen verran.
- Kaupunkipuistolla ei ole vaikutuksia kaupungin maapolitiikan toteuttamiselle tai maankäytön kehityshankkeille.
- Kaupungin päätäntävalta kaavoihin tulee säilymään kaupunkipuistostatuksesta huolimatta.
- Ympäristöministeriön voi haluttaessa pyytää osalliseksi kaupunkipuiston maankäyttöä koskevassa suunnittelussa, MRL:n mukaan valtion ohjausvastuu kaavoihin on Etelä-Savon ELY:llä ja maakuntaliitolla



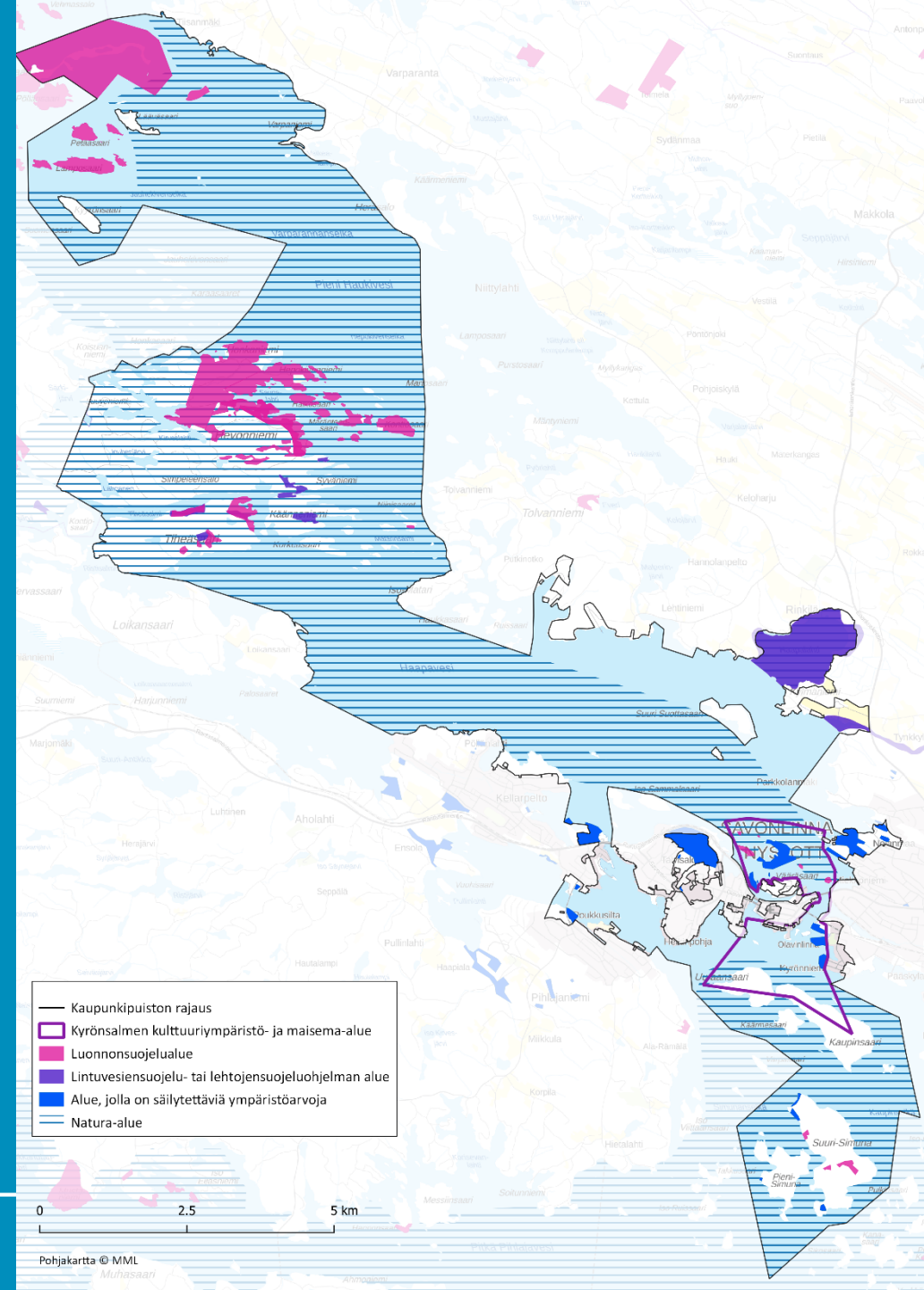
Kaavatilanne

- Kaupunkipuiston alueella on voimassa Haukiveden – Haapaveden osayleiskaava 2001 (tarkistus osalle aluetta 2008, 2015)
- Asemakaavat keskustaajamassa
- Ranta-asemakaavat Hevonniemessä ja Tynkkylänjoella
- Savonlinnan keskustaajaman strateginen yleiskaava vuoteen 2040 laadittavana



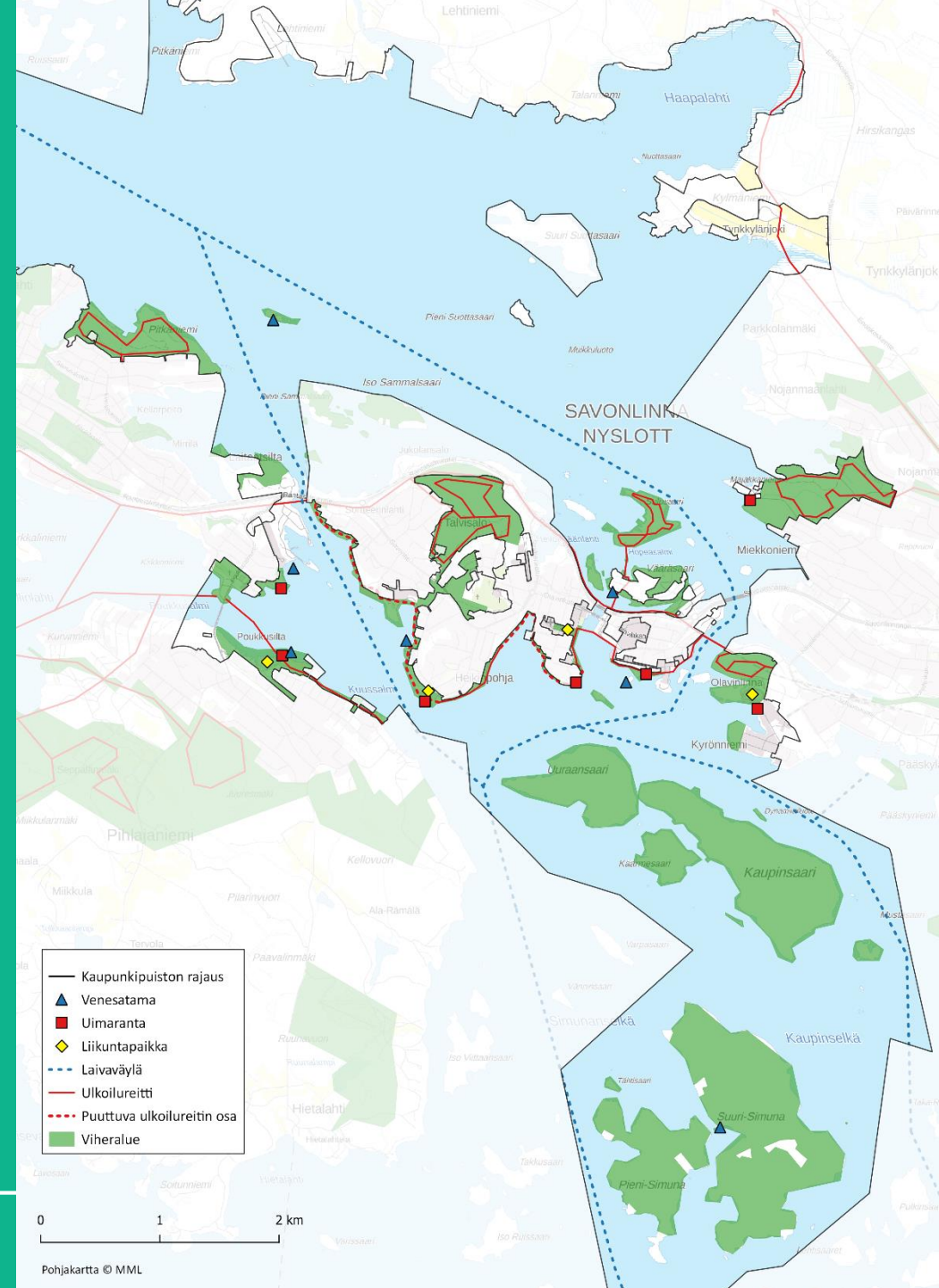
Luonnonympäristö:

- Kaupunkipuisto korostaa Savonlinnan omaleimaisuutta ja luontoarvojen kunnioittamista.
- Kaupunkipuisto ei edellytä uusia suojeluvelvoitteita. Natura-alueet on jo määritelty aiemmin sekä luonnonsuojelualueet. Myöskään paikalliset suojeluarvot eivät edellytä uusien suojelualueiden perustamista.
- Kaupunkipuisto sijaitsee ainutlaatuisessa paikassa keskellä saimaannorpan elinalueita (Natura-alueet).
- Mahdolliset Metso-alueet (vanhojen metsien suojeluohjelma); Talvisalo, Miekkoniemi/Nojanmaa
- Valkoselkätikan ja liito-oravan elinympäristöjä
- Lintuvesien suojeluohjelmien alueet; Tynkkylänjoki, Haapalahti



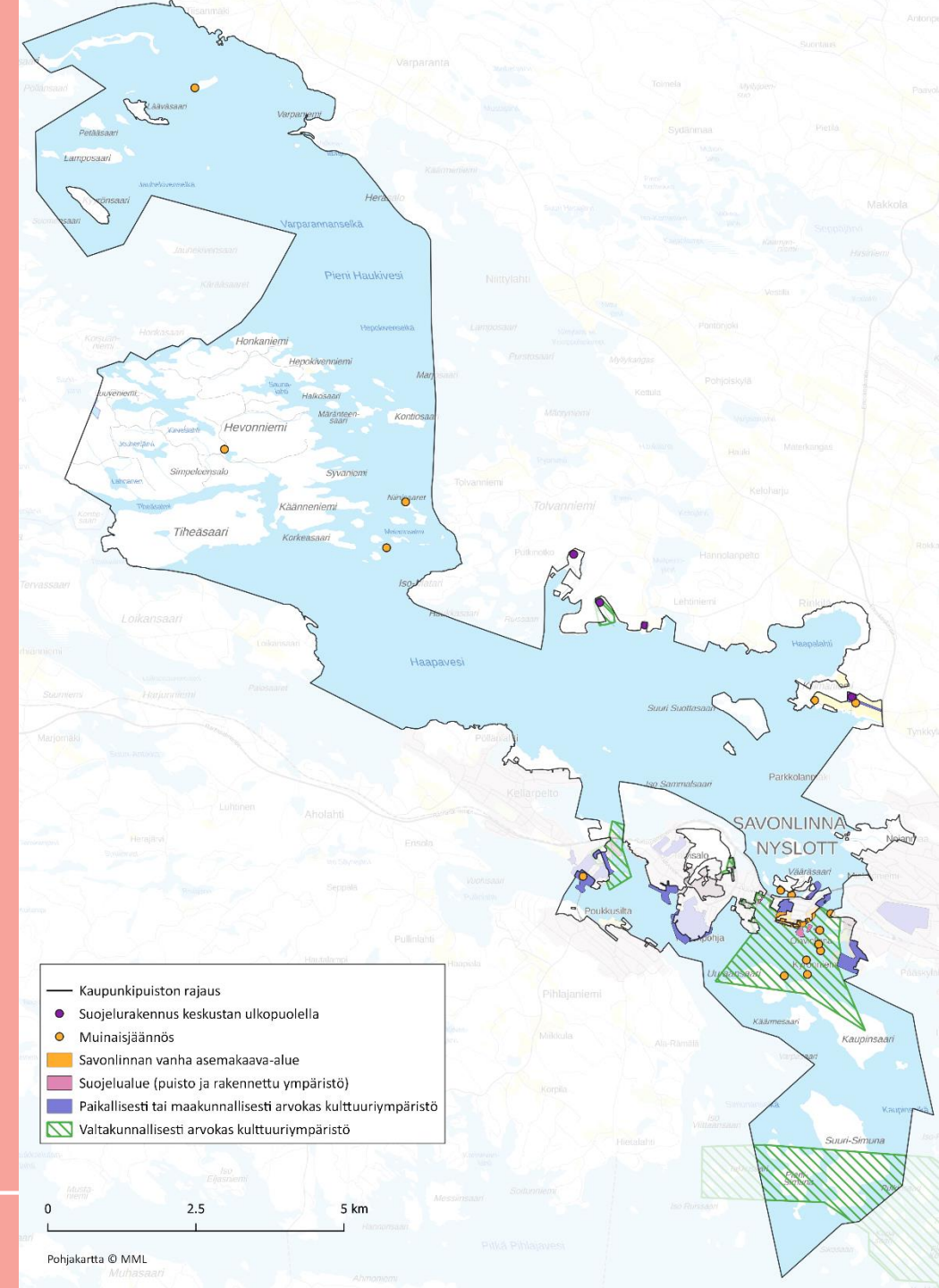
Kaupunkipuiston viheralueet:

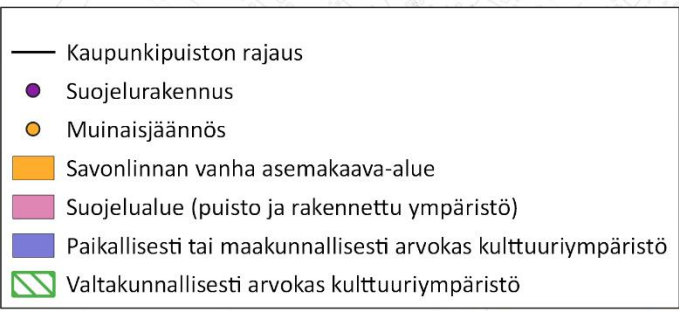
- Kaupunkipuiston viheralueet ovat nykyisiä puistoja, taajamametsiä ja virkistysalueita.
- Kaupunkipuistossa viher- ja sinialueet yhdistyvät toisiinsa sekä puistosta on hyvät yhteydet ulkoilureiteille (kevyen liikenteen reitit, kuntoradat, hiihtoladut ja luontopolut sekä vesireitit ja retkisatamat).



Kulttuuriympäristö:

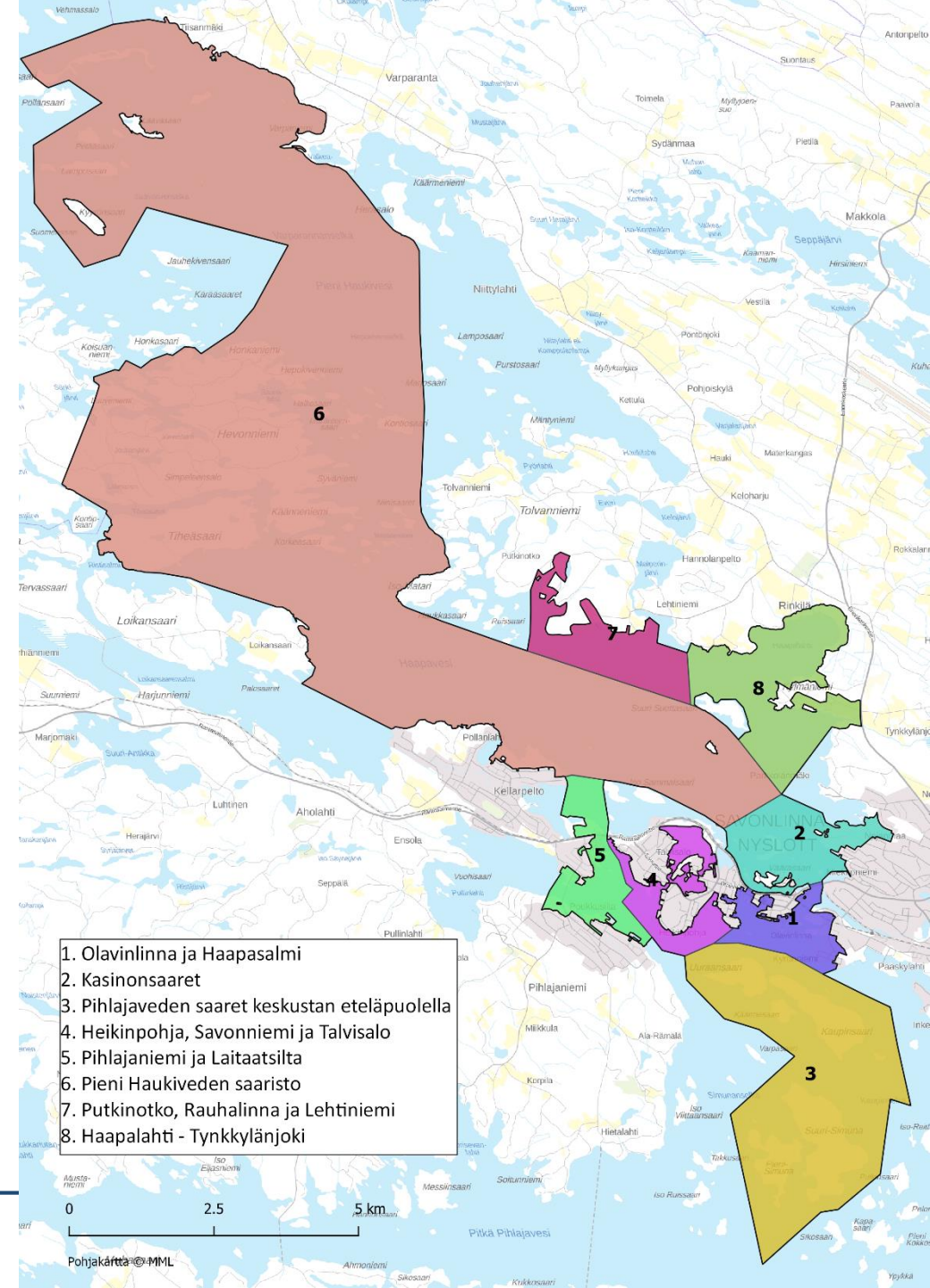
- Kaupunkipuisto ei sisällä uusia kulttuuriympäristön suojeluvelvoitteita.
- Kaupunkipuiston aluerajaus sisältää useita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita ja alueita sekä näiden lisäksi muinaisjäännöksiä ja -alueita.
- Strategisen yleiskaavan alueelta on tehty modernin, v. 1939 jälkeisen arkkitehtuurin, kulttuuriympäristöselvitys
- Olavinlinna, Rauhalinna – Lehtiniemi – Putkinotko, Tynkkylänjoki, Laitaatsillan telakka





Savonlinnan kaupunkipuiston osalueet:

1. Olavinlinna ja Haapasalmi
2. Kasinonsaaret
3. Pihlajaveden saaret keskustan eteläpuolella
4. Heikinpohja, Savonniemi ja Talvisalo
5. Pihlajaniemi ja Laitaatsilta
6. Pieni Haukiveden saaristo
7. Putkinotko, Rauhalinna ja Lehtiniemi
8. Haapalahti - Tynkkylänjoki



Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston hyödyt kaupungille:



- Tukee kaupungin strategiaa 2018 – 2021;
 - Omaleimaisuus ja luontoarvojen kunnioittaminen; luonto, vesistö, maisema, kulttuuriperintö, kansainvälisyys, matkailu, imago
 - Kestävä kaupunkisuunnittelu- ja rakentaminen, liikunta- ja virkistyspaikkojen kehittäminen, ympäristöstä huolehtiminen, asukkaiden hyvinvointi – kuntalaisten olohuone
- Tavoitteena matkailun kehittäminen;
 - Matkailumarkkinointi (kestävä kehitys, lähiluontomatkailu, puhtaus, kaupunkiympäristön uudenlainen hyödyntäminen, verkostomarkkinointi muiden kansallisen kaupunkipuistokaupunkien kanssa)
 - Työpaikkoja matkailusektorille ja yksityisiä tai julkisia investointeja – rahoitusmahdollisuuksia parantava tekijä, hotellihankkeet, liikkumismahdollisuudet
 - Tukeutuu ydinkeskustan kaupallisiin ja julkisiin palveluihin
- Tukee muita potentiaalisia hankkeita:
 - Metsähallituksen tulossopimuksessa 2020; valmistellaan Saimaan maailmanperintökohdetta, tavoitteena maailmanperintöluetteluun Saimaa – Laatokka (kansallinen kaupunkipuisto on konkreettinen toimenpide Saimaan alueen luonnon ja kulttuuriperinnön vaalimiseksi)
 - Hankevalmistelu Savonlinnasta Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026 – Saimaa ilmiö



Toimenpiteet



- Perustamisselvitys oli nähtävänä 11.10. – 12.11.2018, pidetty iltakoulu luottamushenkilöille 15.10.2018
- Savonlinnan kaupunginvaltuusto hyväksyi perustamisselvityksen pohjalta 17.12.2018 tavoitteeksi vuodelle 2019 *”valmistellaan hakemus kansalliseksi kaupunkipuistoksi”*.
- Kaupunginvaltuustossa hyväksyttiin 9.12.2019 vuoden 2020 tavoitteiksi mm. *”valmistellaan hakemus kansalliseksi kaupunkipuistoksi, kansallista kaupunkipuistoa edistetään, kansallisesta kaupunkipuistosta jätetään hakemus ympäristöministeriöön”*.
- Tavoitteissa vuodelle 2020 on myös *”Saimaa – Laatokka saaminen Unescon maailmanperintökohteiden aielistalle, esiselvityshankkeen käynnistäminen”*. Esiselvityksen laatiminen on Metsähallituksen vuoden 2020 tulohjelmassa. Kansallinen kaupunkipuisto pohjustaa Savonlinnaa maailmanperintöalueen keskuspaikkana ja on konkreettinen toimenpide maailmanperinnön vaalimisen edistämiseksi.
- Hakemuksen luonnos nähtäville 12.11.2019 § 202 tekninen lautakunta
 - Nähtävänä 17.12.2019 – 17.2.2020
 - Yleisötilaisuus nähtävillä oloaikana 15.1.2020
- Hakemus 2020
 - Ympäristöministeriö tarkistaa hakemuksen pohjalta täyttääkö kaupunkipuisto kriteerit. Jos kriteerit täyttyvät, ympäristöministeriö vahvistaa kaupungin hakemuksen sekä alustavan hoito- ja käyttösuunnitelman. Alustavasti on tiedossa, että kaupungilla on hyvät mahdollisuudet saada kaupunkipuistostatus.
- Jatkossa kaupunki vastaa kaupunkipuiston varsinaisen hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnasta sekä sen päivittämisestä.
 - Kaupunkipuisto ei edellytä kaupungilta investointeja, joita ei muutenkin toteuttaisi. Kaupunki voi jatkossakin itsenäisesti määrittellä tavoitteensa kaupunkipuistoalueiden kehittämisestä sekä määrittellä toteuttamisen aikataulut.
 - Voidaan määrittellä konkreettisia kehittämiskohteita ja alueita käytettävissä olevan rahoituksen puitteissa.
 - Kaupunkipuisto ei vaikuta maapolitiikan toteuttamiseen tai maankäytön kehityshankkeisiin.
 - Kaupunkipuisto ei edellytä uusia suojeluvelvoitteita.
- Kaupunkipuistostatuksen saamisen jälkeen sen hyödyntäminen on pitkälti kaupungin sekä alueen muiden toimijoiden omasta aktiivisuudesta kiinni.



Mielipiteet kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen luonnoksesta

17.2.2020 mennessä kirjallisesti

kaavoitus@savonlinna.fi

tai

Savonlinnan kaupunki

Kaavoituspalvelut

Olavinkatu 27

57130 Savonlinna